

ความเชื่อเรื่องตัวเลข ของคนญี่ปุ่น (ตอนที่ 1 เลขมงคล)

ดร.นรพงศ์ภักดิ์ พิทยพิคุภี

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

narongsak.pit@ku.th

ผู้เขียนเชื่อว่าในแต่ละประเทศ คนแต่ละเชื้อชาติมีความเชื่อในเรื่อง “ตัวเลข (数字: すうじ: Suuji)” ที่แตกต่างกัน อย่างเช่นในประเทศไทย คนไทยจะชอบเลข 9 “เก้า” เนื่องจากเป็นเลขที่พ้องเสียงกับคำว่า “ก้าว” ทำให้เชื่อว่าเป็นเลขที่จะทำให้ก้าวหน้า เลข 9 สำหรับคนไทย จึงถือว่าเป็นเลขมงคล สำหรับคนญี่ปุ่น จะมีความเชื่อเรื่องตัวเลขเป็นอย่างไร เราไปดูพร้อม ๆ กัน ในบทความนี้ได้เลยครับ

เริ่มต้นจาก “เลขที่เป็นมงคล (縁起のいい数字: えんぎのいいすうじ: Engi no ii Suuji)” กันก่อนเลยครับ เบื้องต้นเลยตามที่เคยได้ยินมา คนญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะชอบ “เลขคี่ (奇数: きすう: Kisuu)” มากกว่า “เลขคู่ (偶数: ぐすう: Gusuu)” เพราะอาจจะว่าถ้าเป็นเลขคู่เลขคู่สามารถหารได้ลงตัวจนหมด จึงเหมือนกับว่าความเป็นมงคลก็จะถูกหัก ถูกหารออกไปจนหมดเช่นกัน

มาต่อกันที่เลขที่เป็นมงคลของคนญี่ปุ่น ถ้าเป็นเลขหลักเดียว คนญี่ปุ่นจะมีความเชื่อว่าเลขที่เป็นมงคลคือเลข “3 (三:さん: San)” “5 (五:ご: Go)” และ “8 (八:はち: Hachi)” ครับ จะเห็นว่าเลขหลักหน่วยที่คนญี่ปุ่นชอบ เป็นเลขคี่ไปแล้วถึง 2 ตัวครับ ตามที่ผู้เขียนเคยได้ยินมา มาเข้าถึงเหตุผลในการชอบแต่ละเลขกันครับ

เริ่มต้นที่เลข 3 ครับ เลข 3 จะอ่านได้หลายเสียงครับ ทั้งเสียงของคนญี่ปุ่นเองที่เรียกว่า 訓読み: くんよみ: Kunyomi และเสียงจีน หรือ 音読み: おんよみ: Onyomi ซึ่งรวม ๆ ออกมาก็จะมีนับตั้งแต่ San, Mi, Mitsu หรือ Mittsu และเท่าที่ผู้เขียนเคยได้รับทราบมา การที่คนญี่ปุ่นชอบเลข 3 จะมีหลายเหตุผลหลายตำนาน หนึ่งในนั้นคือ ถ้าเป็นเลข 3 เสียงหนึ่งของ 3 ในภาษาญี่ปุ่น ไปพ้องกับเสียงของคำว่า “満つ: みつ: Mitsu” ซึ่งแปลว่า “เต็มเปี่ยม” เลย

มีความหมายไปในทางที่ว่า ความมงคลเต็มเปี่ยม ล้นเปี่ยมครับ หรือบางครั้งก็มีการกล่าวกันว่า เลข 3 เป็นเลขที่เป็นมงคลของทางจีน และญี่ปุ่นเองได้รับอิทธิพลมา ประกอบกับเลข 3 เอง ก็มีความหมายที่ดีในทางโหราศาสตร์ของจีน และของญี่ปุ่นอีกด้วย จึงทำให้เลข 3 เป็นเลขที่คนญี่ปุ่นถือว่าเป็นเลขมงคลครับ อีกหนึ่งข้อสังเกตในความนิยมเลข 3 คือ คนญี่ปุ่นจะชอบจัดอันดับอะไรเป็น TOP 3 เป็นอย่างมากครับ ท่านผู้อ่านที่ติดตามข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับญี่ปุ่นน่าจะเคยได้เห็นข้อมูลในลักษณะจัดอันดับเป็น TOP 3 ของคนญี่ปุ่นอยู่บ่อย ๆ ใช่ไหมครับ ผู้เขียนเองก็เคยเขียนบทความในคอลัมน์นี้ ถึงความนิยมในการจัดอันดับ TOP 3 ของคนญี่ปุ่นไปเช่นกัน ในฉบับเดือนสิงหาคม 2016 ครับ

เลขมงคล หลักหน่วยเลขต่อมาก็คือ เลข 5 ครับ เท่าที่ผู้เขียนได้ยินมา เลข 5 เวลาออกมาเป็น “เลขเบิ้ล (ゾロ目: ゾロ目 Zorome)” จะกลายเป็นวันเด็ก (ผู้ขาย) ของญี่ปุ่นพอดีครับ คือ วันที่ 5 เดือนพฤษภาคม ซึ่งนับเป็นวันมงคล อีกทั้งเลข 5 ยังเป็นจำนวนของ “ประสาทสัมผัสทั้งห้า (五感: ごかん: Gokan)” “การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส รส กลิ่น หรือแม้กระทั่งในทางการแพทย์แผนจีน ก็มีพูดถึง “อวัยวะภายในทั้ง 5 (五臓: ごぞう: Gozou)” ที่สำคัญของมนุษย์ คือ หัวใจ ปอด ตับ ไต ม้าม ซึ่งเลข 5 ได้ถูกนำมาใช้อธิบายถึงองค์ประกอบของการเป็นมนุษย์ ถ้าจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ 5 อย่างดังเช่นที่ยกตัวอย่างไปข้างต้น เลยทำให้เลข 5 จึงถือว่าเป็นเลขที่แสดงถึงความเป็นมงคล โดยเฉพาะเรื่องสุขภาพ

นอกจากนั้น เลข 3 และเลข 5 ยังมีการพูดถึงในตำนานเรื่องเล่าทางเทพของจีนในตำนานเรื่อง “3 ราชา 5 จักรพรรดิ

(三皇五帝:さんこうごてい:Sankougotei)” ยิ่งทำให้เลข 3 และ 5 มีความเชื่อว่าเป็นเลขที่ดีในจีน และรวมถึงญี่ปุ่นที่ได้รับอิทธิพลต่าง ๆ มาจากจีนด้วย

นิทรรศการที่แสดงถึงตำนาน เรื่องเล่าทางเทพของจีนจากตำนานเรื่อง “3 ราชา 5 จักรพรรดิ (三皇五帝:さんこうごてい:Sankougotei)”
<http://m.cunman.com/new/99ca7c9aa9c8486e99bbde3420632e90>

บานออก เหมือนรัศมีสาดส่อง ให้มีความโชคดีมงคลนี้ มาทำเป็น “เครื่องรางพกติดตัว หรือโอมาโมริ (お守り:おまもり:Omamori)” กันเลยที่เดียวครับ

เครื่องรางพกพา โอมาโมริ ที่นำเรื่องความเชื่อเลข 8 แบบจีน มีปลายที่แบ่งบานออก มีความหมายดี เป็นมงคล มาทำเป็นเครื่องรางพกพาในศาลเจ้าชินโต

<https://kamegaike.jp/blog/2021/08/08/山の日と末広りの日/>

สำหรับเลขมงคลหลักหน่วยเลขสุดท้ายคือ เลข 8 ครับ ซึ่งผู้เขียนคิดว่า เลข 8 น่าจะเป็นเลขมงคลสำหรับในหลายๆวัฒนธรรมครับ เพราะเลข 8 ตามอักษรโรมัน เมื่อนำมาพลิกวางในแนวนอน จะทำให้เกิดสัญลักษณ์ “ไม่มีที่สิ้นสุด หรือ Infinity (無限大:むげんだい:Mugendai)” ซึ่งมีความเชื่อว่าจะมีความมงคลดี ๆ ในความหมายแนว ๆ ว่า จะมีความสุข มีพลัง มีเงินทอง อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงทำให้คนในหลาย ๆ วัฒนธรรมบนโลกใบนี้ นับว่าเลข 8 เป็นเลขมงคล รวมถึงคนญี่ปุ่นด้วยครับ ก็มีความเชื่อในเรื่องเลข 8 มีความหมายว่า ไม่มีที่สิ้นสุด เช่นกัน นอกจากนั้น คนญี่ปุ่นยังเชื่อว่า เลข 8 ที่ญี่ปุ่นนำมาใช้จากภาษาจีน “八” มีลักษณะจากรูปร่างเหมือนรัศมีแสง ที่แผ่จากด้านบน เปล่งรัศมีสาดส่องไปทั่ว หรือ “ปลายบานออก (末広がりのまつひろがり:Matsuhirogari)” เปรียบเหมือนโชคชะตา หรือดวงของเรา ก็จะแบ่งบาน เปล่งรัศมีสาดส่องไปทั่วเหมือนเลข 8 ในอักษรจีนครับ ถึงขั้นคนญี่ปุ่นบางคนยังเชื่อว่า วันที่ 8 สิงหาคม หรือ “วันที่ 8 เดือน 8 (八月八日:はちがつようか:Hachigatsu Youka)” ยังเป็นวันโชคดี บางคนจะเรียกว่า “วันที่มีปลายแบ่งบานออก (末広がりの日:まつひろがりのひ:Matsuhirogari no Hi)” หรือแม้กระทั่งบางศาลเจ้าในญี่ปุ่น ยังมีการนำคำเชื่อเรื่องเลข 8 แบบจีน มีปลายบานแบ่ง

ภาพแสดงตัวเลขยอดนิยมของทะเบียนรถ ซึ่งเป็นเลขมงคล “3” “5” “8” จากเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้เรื่องรถยนต์เว็บหนึ่ง โดยในรูปมีเขียนว่า “เร้นลับ! เลขทะเบียนมงคลTOP3มีอะไรบ้าง?” <https://xn--zdkza0666d.com/no-ninki/>

พื้นที่หมดเสียแล้ว ในครั้งนี้ผู้เขียนจึงขอกล่าวถึงเฉพาะตัวเลขมงคลก่อนนะครับ หวังว่าในบทความตอนนี้จะให้สาระในเรื่องความเชื่อของคนญี่ปุ่นในรูปแบบหนึ่งได้ไม่มากนักน้อย ซึ่งอาจจะทำให้ท่านผู้อ่านสามารถนำข้อมูลนี้ไปเป็นข้อมูลประกอบในการเลือกของขวัญ ของฝากที่มีตัวเลขเข้ามาเกี่ยวข้องได้นะครับ ในบทความตอนหน้าเรามาดูตัวเลขที่ไม่เป็นมงคลในความเชื่อเรื่องตัวเลขของคนญี่ปุ่นกันครับ พบกันใหม่ตอนหน้าครับ สวัสดีครับ